

ΕΣΠΑ Πάλι στραβά αρμενίζουμε

Του Δημήτρη Μάρδα

Αν καθηγητή Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΑΠΘ

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ο κος Μπαρόζο κατά την καθιερωμένη συνέντευξη τύπου, στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής του Ιουνίου του 2011, τόνισε ότι η Ελλάδα απορρόφησε έως τότε, 4,9 δις ευρώ από το ΕΣΠΑ σε σύνολο 20 δις ευρώ. Απέμεναν λοιπόν 15,1 δις ευρώ να διοχετευθούν στην ελληνική αγορά.

Ο Υπουργός Ανάπτυξης ο κος Χρυσοχοϊδής επιστέφοντας από τις Βρυξέλλες ανέφερε, ότι έκλεισε συμφωνία με τον αρμόδιο Επίτροπο Γ. Χαν για 14 δις ευρώ! Το 1 δις υποθέτουμε ότι δε χάθηκε στους δρόμους της γραφειοκρατίας και απομένει προς διαπραγμάτευση!

Επίσης ο Υπουργός τόνισε, προς έκπληξη πολλών, ότι είναι «ανεπίτρεπτο να έχουμε 5,5 δις ευρώ παρκαρισμένα σε έργα που κοιμούνται με συνέπεια να στερούμε πόρους...».

Η κριτική αυτή σε ποιους αναφέρεται; Στους άκρως αναποτελεσματικούς υπουργούς της «επάρατης Δεξιάς», στην προκάτοχό του ή στον ίδιο που παρέμεινε αδρανής εδώ και τόσο καιρό, προωθώντας με καθυστέρηση τον επενδυτικό νόμο όπως και μέτρα για τις επιχειρήσεις χωρίς ιδιαίτερη φαντασία;

Ως προς τις επιχειρήσεις ειδικότερα, αξίζει να τονίσουμε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2003 εκπόνησε μια μελέτη άνω των 3000 σελίδων, με θέμα τα μέτρα υπέρ των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ) σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ. Στη μελέτη αυτή βρίσκει ο κάθε ενδιαφερόμενος μια σωρεία έξυπνων μέτρων, απόλυτα συμβατών με το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ένωσης. Πόσο δύσκολο είναι να επιλεγούν κάποια από αυτά, τα πιο καινοτόμα και να χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ;

Επανερχόμενοι στο θέμα μας, να υπενθυμίσουμε ότι κατά τη σύνοδο κορυφής της Νίκαιας (Φθινόπωρο του 2008), είχε αποφασιστεί η χρηματοδότηση κατά 100% των έργων ΕΣΠΑ εκ μέρους της ΕΕ, για τα έτη 2009-2010. Η Νέα Δημοκρατία οργάνωνε το 2009 επικοινωνιακές φιέστες με τον τότε Υπουργό Ανάπτυξης τον κο Χατζηδάκη, ενώ το ΠΑΣΟΚ το 2010...ανασχεδίαζε το ΕΣΠΑ. Συμπέρασμα: όλοι τους έχασαν τη χρυσή ευκαιρία που προσφέρθηκε στη χώρα. Επιπλέον τι μορφής ανασχεδιασμός έγινε όταν το 78% του ΕΣΠΑ κατευθύνεται μόνο σε δημόσια έργα;

Αναλυτικότερα, από το σύνολο της νέας συμφωνίας των 14 δις ευρώ, τα 11 δις ευρώ αναφέρονται (πάλι) σε έργα (δρόμους, γεφύρια κ.λπ)!!!. Με τα υπόλοιπα 3 δις θα «βολευτούν» οι πάντες, έρευνα, παιδεία, βιομηχανία, τουρισμός, λιανεμπόριο, περιβάλλον, μεταφορές κ.λπ.

Εν μέσω κρίσης και αποσάθρωσης του παραγωγικού ιστού της χώρας, η Ελλάδα έχει ανάγκη από επενδύσεις σε δρόμους ή σε άλλους παραγωγικούς τομείς που να προσφέρουν *εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες* στην οικονομία;

Είναι δυνατόν πάλι η συντριπτική πλειοψηφία των κονδυλίων του ΕΣΠΑ να χαθεί έτσι όπως χάθηκε το Γ΄ ΚΠΣ στο όνομα της ολοκλήρωσης κάποιων ημιτελών ίσως και υπερκοστολογημένων έργων;

Πλούτο παράγουν οι επενδύσεις στην παραγωγή εν γένει και όχι οι άδειοι πια από φορτηγά πανάκριβοι αυτοκινητόδρομοι ή οι ασφαλτοστρωμένοι γεωργικοί αγροτικοί δρόμοι, που διασχίζουν ακαλλιέργητα χωράφια.

Όταν λοιπόν δίνονται τα 11 δις για χαλίκια, άσφαλτο και τούβλα, τι δυνατότητες για την οικονομία μπορούν να διανοίξουν τα υπόλοιπα 3 δις ευρώ; Τι είναι προτιμότερο σήμερα, το κτίσιμο ενός τούνελ, ενός κτηρίου ή η χρηματοδότηση

δεκάδων επιχειρηματικών ιδεών νέων ερευνητών που θα συμβάλλουν, μέσα από την παραγωγή έξυπνων προϊόντων, στην δυναμική ανάπτυξη της χώρας;

Αντί λοιπόν να στρέφονται πάλι οι ιθύνοντες της ανάπτυξης σε μικρά και μεγάλα έργα, ας δουν πως θα αναδείξουν τους επιστήμονες και ερευνητές της χώρας που μαζικά μεταναστεύουν στο εξωτερικό, για να κάνουν πλουσιότερες τις χώρες υποδοχής τους. Εκεί έπρεπε να δοθεί η «πίτα του λέοντος» του δήθεν ανασχεδιασμένου ΕΣΠΑ και όχι πάλι σε κατασκευαστικές μη εξωστρεφείς εταιρίες.

Να σημειώσουμε τέλος ότι άλλες χώρες, αποδέκτες κοινοτικών αναπτυξιακών κονδυλίων, έστρεψαν περίπου το 50% των συνολικών τους επενδύσεων στην τεχνολογική έρευνα και την παιδεία εν γένει και όχι σε κάθε λογής έργα!.

Το σχέδιο Μάρσαλ που αποφασίσθηκε κατά τη τελευταία σύνοδο κορυφής της 21^{ης} Ιουλίου 2011 προβλέπει, κατά εκτιμήσεις, πρόσθετα άλλα 15 δις ευρώ για επενδύσεις σε τομείς με υψηλή προστιθέμενη αξία, όπως ο τουρισμός και οι εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Από τα παραπάνω εμμέσως βέβαια ασκείται κριτική σε όσους αφιερώνουν σημαντικούς πόρους σε έργα στις ημέρες μας. Έπρεπε οι κοινοτικοί να μας υποδείξουν με τον τρόπο τους που πρέπει να επενδύσουμε τους πόρους του ΕΣΠΑ;